

Alkas.lt

Alkas.lt yra 100 nuošimčių visuomeniniais ir savanoriškais pagrindais sukurtas ir nuolat atnaujinamas internetinis dienraštis

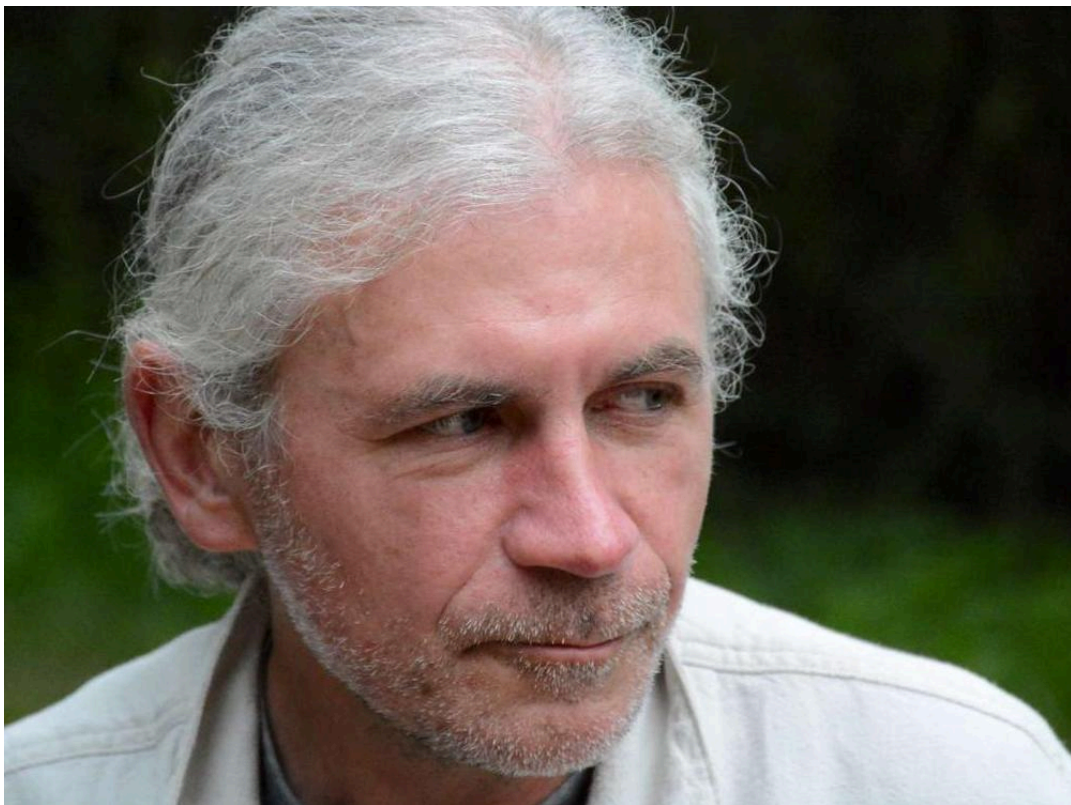
alkas.lt Printed on 2024 12 09

Grėsmės akivaizdoje: D. Rastenienės interviu su mitologu dr. Dainiumi Razausku

April 5, 2018

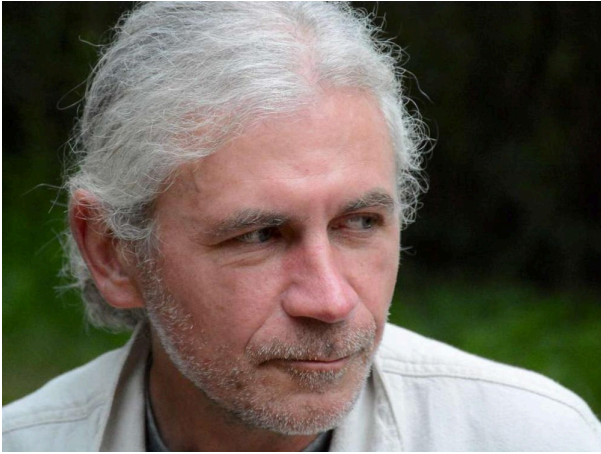
Kategorijos: Diskusijos, Nuomonių ratas, Saulės arkliukai, Visi įrašai

Žymos: Dainius Razauskas, Dalia Rastenienė, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos švietimo ir kultūros ministerija, Lietuvos vyriausybė, lituanistinių institutų "junginimas", lituanistinių mokslų nuskurdinimas laisvoje Lietuvoje, mokslo politika, t. y. naikinimas

D. Rastenienė: – Humanitarinių mokslų situacija tapo ypač grėsminga. Turiu omeny pastarųjų savaitių viešus pareiškimus dėl galimo bent kelių skirtingų humanitarinių (lituanistinių) mokslų institutų „jungimo“.... Kaip manote, kokios pasekmės mūsų laukia, jei tai, neduokdie, įvyktų

D. Razauskas: – Apskritai jau kuris laikas kaip koks nuodingas garas pažemėm rangosi keistas jausmas, kad Lietuvos valdžia dirba nebe Lietuvai, kad svaresni yra pasidarę kažkieno kito, kažkokie kiti „Interesai“. Gal savų „verslo struktūrų“, nuo pat atgautosios Nepriklausomybės pradžios užaugusių iš kriminalinio raugo. O gal ir kurios nors kaimyninės valstybės, pro saldžią liberalistinę šypsena blyksinčiomis iltimis... Toks jausmas, kad užsimota į viską, kas lietuviška, į pačią lietuviybę ir pačią Lietuvą, po kurios tuščiavidure iškaba stengiamasi įspiesti savus spiečius.

Mittologas dr. Dainius Razauskas | V. Braziūno nuotr.

– Kaip padaryti įtaką įvykių tėkmei? Kaip pasipriešinti Švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos mokslo tarybai, priimančioms žmonių lūkesčiams prieštaraujančius ir valstybės stiprumą dar labiau menkinančius sprendimus?

– Vienintelis ginklas – vienybė, bendruomeniškumas. Jis irgi, beje, sistemingai ardomas, prieš jį kartais bandoma paleisti net teisinė mašina... Jis visai nebūtinai, beje, turi reikštis mitinguose. Pirmiausia tai – kultūrinis reiškiny, tarsi magnetinis laukas, kuris savaip pasuka sielas. Gal būtų galima pasakyti net griežčiau: kultūra ir vienybė yra tas pat. Mes ir smaugiami taip lengvai pasidarėme todėl, kad pasidavėme pagundai gyventi be kultūros ir ne dėl kultūros, o neva „sau“. Bet jei tasai „aš“ nėra

kultūra, tada tai tiesiog galvijas.

– Kaip patyręs kultūros politikas, tikriausiai turite galvoje veiksmų planą, kaip pasipriešinti sveiku protu nesuvokiamoms „reformoms“ ir galimoms lietuvių tautai baidoms pasekmėms? Ką Jūs siūlytumėte? Kaip, Jūsų nuomone, reikėtų visiems Lietuvos žmonėms elgtis šiame lituanistikai, vadinasi, ir lietuviams paskelbtame kare?

– Ogi turėčiau vieną tokį patarimą, tą patį kaip prieš 10 ar 20 metų. Nebeišduokite savo širdies! Gana! Skamba naiviai? Tačiau jeigu bent 10 000 žmonių Lietuvoje bent metus laiko nebeišduotų savo širdies, Lietuva išsprogtų ir pražjstų kaip obelis pavasarį. Nebeusileisti, nebepasiduoti visokioms baidėms ir nepatogumams. Tiesiog pamėginkite: išsitiesti, tiesia nugara, ir žiūrėti tiesiai, nenuleidžiant akių. Į bet ką, į kiekvieną reikalą, kiekvieną sutiktąjį. Į save. Ir niekada jokiu atveju nė už ką nebesitraukti nė per nago juodymą. Mirtinai. Taip prasideda Gyvenimas. Na, kas supranta, apie ką aš kalbu, tam bus aišku, kad tai visai netrukdo nusileisti, užleisti vietą, nusilenkti artimui savo, o visai priešingai – yra tikrojo žmogiškumo sąlyga. Nebeusilenkti baimei, miglai, melui.

– Kaip apskritai turime vertinti akivaizdų melą, kai kalbama viena, o daroma kita. Kai įstatymais skelbiama, kad kalba ir etninė kultūra, istorija, atmintis yra didžiausios vertybės ir svarbiausi mūsų tautinio identiteto formavimosi dalykai, o realybėje daroma visa, kad tų svarbiųjų dėmenų net neliktų...

– Na, negalima kliautis, kad kitas, kiti su tavimi elgsis taip, kaip tau norisi. Kliautis galima tik tuo, kad neišdavei savo širdies, kad neišdavei savęs. Nieko daugiau iš tikrųjų nuo mūsų nepriklauso. Bet jei tu nebeišduodi, net jei kartą kitą ir paslįstum, tai pradėdi atpažinti ir kitus: kas laisvas žmogus, o kas išdavikas. Išdavikai visuomet yra pavieniui, nebent susibėgtų į minią, bet ir tada ji tegali patriukšmauti, pasiautėti ir išsivaikščioti. O laisvi žmonės vienas kitą palaiko, laisvi žmonės gali susitarti, kai jų daugėja, savaimė atsiranda nematoma bendruomenė. Šia prasme laisvė ir bendruomenė yra sinonimai. Tačiau neįmanoma būti laisvam kasdien daugiau ar mažiau išduodant savo širdį. Tad kito kelio į laisvę nėra – tik neišduoti, nebeišduoti.

– Ir kaip vertinti mūsų dienų neįtikėtiną reiškinį, kad į bet kokius klausimus, pastabas, siūlymus, tūkstančiais parašų patvirtintas nuomones ir reikalavimus ar prašymus valstybės pareigūnai gali nereaguoti?

– Išdavikų minia yra bejėgė. Jos nėra reikalo klausyti, o savo reikalavimus ji gali susikišti į vieną vietą. Pareigūnai nereaguoja todėl, kad nėra jėgos. Kas yra jėga, kaip jos įgyti? Labai paprastai: nebeišduoti. Nebeišduoti savo

širdies, savo Tėvynės – nes tai tas pat. Nebeišduoti, nebensilenkti, nebesitraukti nė per nago juodymą. Metus, dvejus, trejus. Vienam, šimtui, dešimčiai tūkstančių. Tada bus galima pašnibždom perklausti: kuris ten pareigūnas deramai nereagavo?..

– Ir paskutinis klausimas: kaip žmogui išaugti lietuviu, jei daroma viskas, kad lietuvybės atžvilgiu jis taptų mankurtas, kaip kad anksčiau sakydavome?

– Žmogau, daryk pirmas pats, nelauk ir nesileisk, kad su tavimi būtų daroma. Nebeišduok savo širdies. Tai paprasta: atsiloši, ištiesi nugarą ir drąsiai atsimerki, ir nebenuleidi akių, kad ir kas būtų priešais. Pažadau, kad tai netgi linksma.

 logo_srtf (1) (https://alkas.lt/wp-content/uploads/2018/03/logo_srtf-1-3-e1521491438554.jpg)